

שערוריית

רפורמת השחיטה

הפקרת השליטה והנאמנות
על סדרי הכשרות וחותמיה
בידי בעלי מפעלים נזכרים

דברי זעקתם
של 60 שוחמים ובודקים
ומשגיחים

סיון תשס"ד

יז"ל ע"י

וועד להרמת קרן הכשרות

1303 – 53rd Street

Suite 297

Fax: (718) 633-6414

תקדים! ריפורמי בארגון כשרות אורטודוקסי:

נתינת הכשר לעכו"ם על שחיטת בשר בהמה!

מבוא

עצם המחשבה של נתינת הכשר לעכו"ם על בשר, מזכיר לנו, או יותר נכון, מחזיר אותנו אחורנית, אל אמריקא הישנה, מלפני תקופת מלחמת העולם. אז כידוע היה רמת הכשרות במצב נורא כזה, שבני זמנינו כיום אינם מסוגלים אפילו להעלות על הדעת לאיזה דיוטא התחתונה הגיעו, איזה שאל תחתית. והרי לא לחינם נקראה ארדה"ב בשעתה "די טריפה'נע אמריקא".

מצב הכשרות התחיל אט אט להשתפר, ע"י שארית פליטת עם שרידי חרב של השואה האיומה ר"ל, שרידי דור הישן של קהילות אירופא היראים והחרדים לדבר ה' אשר העבירו את ביתם ה"ישן" לארץ החדשה הלזו.

בד בבד עם הקמת ישיבות ומוסדות תורה, הלך ונתחזק גם רמת הזהירות בעניני כשרות בכלל, הן במוצרי חלב והן במוצרי בשר, ובכל שאר מידי דאכילה, עד שכיום כבר אינם עולים על שולחן אחב"י היראים מבלי חותמי הכשר עליהם.

בלע"ה, במשך למעלה מיובל שנים האחרונות, לא רק שנתכפל ונשתלש הישוב החרדי - אוכלי "גלאט כשר", פי כמה וכמה,

¹ Unprecedented conduct.

אלא גם אצל ההמון-עם הלכו ונתרחבו הסטאנדארטים של "גלאט כשר", עד שגם יהודים פשוטים הרואים חותם "גלאט כשר", מצפים המה שהכשרות אכן תהיה בדרגת גלאט הנכונה והאמתית.

ברם יש לדעת, כי באופן כללי אין די בשר להספיק לכלל הציבור. אף אצל הגויים ישנו כיום מחסור בשוק הבשר. מאידך גיסא, רוב בתי המטבחיים הנוכרים, אינם מסכימים לסדר אצלם "שחיטה יהודית" מכמה וכמה סיבות. כל מייצרי ומשווקי בשר "גלאט כשר" כיום מסתכמים בלא יותר משלוש חברות יהודיות בלבד. לא פעם קרה שהיה מחסור באספקת המלאי הנדרש, בזמן שבלע"ה אוכלי ה"גלאט" הולכים ומתעצמים, כן ירבו.

מאמרנו זה, מוביל לפרשת דרכים, המתחלק לשני כיוונים שונים הפכיים מן הקצה אל הקצה. הדרך האחת, היא דרך "עץ החיים", שבה עושים כל מאמץ לרומם את קרן כשרות השחיטה והבדיקות והניקור, הן בחלק מעשה הזבח אשר יעשון לבל יארע ח"ו שום פיגול, ע"י השתדלות מרובה שלא יצא מתחת ידי השו"בים שום מכשול, והן בחלק היראה ליצור אצל השו"בים סביבה של יראת שמים ויראת חטא, עם הקמת קהילת קודש מתאימה למסגרת קדושת מלאכתם.

זה לעומת זה ישנו דרך אחרת, של "גיהנם פתוחה מחתתיו", לא רק ע"י שלילת כל הנ"ל בשב ואל תעשה, אלא בקום ועשה ממש, שמוסרים לידי "גוים" את כל השליטה והנאמנות על הכשרות, ועי"ז הורסים ומחריבים ועוקרים את כל מה שנבנה במסירות נפש ע"י היהדות החרדית ביוכל שנים האחרונות, ומחזירים אותנו אחורנית לאמריקא הישנה, בה נצרכה אגודת הרבנים לחזור ולפרסם את תקנתם הגדולה בעיתוננים (המודפס להלן) אודות: "הכשר אשר ינתן מאיזה רב, לבתי עשיה אשר תמכור בשר כשר ונבלה ביחד, הרי זה טרפה, וצריכים להרהר גם אחרי המכשיר". ומעתה יהרהר הקורא בשני הדרכים ההפכיים, זה לעומת זה, למען דעת את אשר לפניו ויבחר בדרך עץ החיים.

הקדמה

לפני שנים עשר שנים, שנת תשנ"ב, נתייסדה קהילה חרדית בעיירה Hartley במדינת Iowa. המדובר על קהילת קודש מיוחדת במינה, קהילה נאה וחסודה שכל חברה מדקדקים בקלה כבחמורה ומתנהגים בקדושה וטהרה - באופן התואם את אחריות המקצוע בה הם מתעסקים, היא מלאכת השו"ב.

הדבר היה לאחר שמשפחת חיימאוויטש הנכבדה בעלי חברת International Glatt החליטה להעביר את שחיטתם שהיתה מפורת בכמה בתי מטבחים, אל בית המטבחים גדולה של חברת BSI הנמצאת בעיר Windom במדינת Minnesota.

המעלה בבית המטבחים הגדולה הנ"ל לעומת בתי המטבחים הקטנים הקודמים, שהיה להם מפעל נוסף בעיירה Hartley הסמוכה, עם מכונות ומכשירים משוכללים לפירוק חלקי הבשר והפרדתם מן העצמות והשומן המיותר, ועד לאריזתם הסופית בחבילות. מקום זה התאים מאוד לחברת International Glatt שלאחר השחיטה והבדיקות, יכלו לעשות שם תומ"י את ה"הכשרה", דהיינו ניקור החלב וגידי הדם, ההדחות והמליחה.

בעת ההיא עמדה חברת International Glatt תחת השגחתו החשובה של הרה"ג הפוסק המפורסם רבי משה שטערן זצ"ל אבד"ק דעברעצין יחד עם בנו יבלח"ט הדומ"ץ הרה"ג רבי שלמה צבי שטערן שליט"א, והרה"ג רבי יצחק אליעזר יאקאב שליט"א ראש השוחטים המפקח על השחיטה המהודרת.

הרבנים בשומעם על תכנית זו, הציעו למשפחת חיימאוויטש, שאם באים לקבוע את השחיטה במקום רחוק מקהילה יהודית, אזי נחוץ שלצוות השוחטים והבודקים, המנקרים והמשגיחים,

² בעל המחבר ש"ת "באר משה" נלב"ע ב' מנחם אב תשנ"ז.

ולמשפחותיהם "סביבה יהודית של תורה ויראת שמים", כי רק באופן זה שייך שיהיה להם "סייעתא דשמיא" בעבודתם הקדושה.³ דהיינו שיוכלו להתפלל ב"מנין" כראוי, ובית המדרש ללמוד בו שיעורי תורה, עם כל צרכי קהילה יהודית.

משפחת חיימאוויטש נענתה ברצון רב ובתשואות חן להצעת הרבנים, ומיד רכשו בנינים מיוחדים למגורי המשפחות, לתלמוד תורה ולגן ילדים. כך הוקמה על ידם "קהילת השו"בים" בעיירה הארטלי, עם ביהמ"ד ואוצר ספרים, מקוה טהרה לנשים ולאנשים.

גם בין כותלי "בית המטבכיים" הנוכרית בעיר ווינדאם, נבנתה מקוה קטנה,⁴ כראוי וכנכון לעוסקים במלאכת הקודש, וכמובא בראשונים, לבל ישחוט השוחט מבלי טבילה קודמת.⁵

הרה"ג ר' יצחק אליעזר יאקאב שליט"א מעידה"ק ירושלים, רב ביהמ"ד "תבואות שור" - שבעצמו שימש בעבר כשו"ב ואף חיבר חבורים חשובים בהלכות חמורות אלו - ראה בהקמת קהילה ובית המדרש המיוחד, בו לומדים ומתחזקים השו"בים, הבודקים, המנקרים והמשגיחים, מטרה קדושה ונעלית ביותר, כי לאחר חורבן קהלות ישראל באירופא, נשתכחו ונתבטלו הרבה הנהגות מיוחדות לשו"בים שהקפידו בהם בעבר, ובפרט בארץ החדשה - אמעריקא.

³ שוחטים הנוסעים לשחוט בכמה וכמה מקומות רחוקים ומפוזרים, לא פעם צריכים להקדים נסיעתם או טיסתם בערב יום הקודש, כדי שיוכלו לשחוט בבוקרו של יום המחרת, מבלי אפשרות של טבילה ותפילה במנין כלל.

⁴ יש לציין, דלא רק שבעלי בית המטבכיים הנוכרים הסכימו לבנות "מקוה" בין כותלי המפעל שלהם, אלא שהם היו אפילו מוכנים מצדם לשלם את כל הוצאות בנייתו, כי הם הבינו שכל דרישות הרבנים הם חק בל יעבור, והיו מוכנים להעמיד לרשות הרבנים והשו"בים כל מה שבקשו.

⁵ הובא ב"מרדכי" ריש מס' חולין וז"ל "כתב רבינו ברוך, ראיתי כתוב בהל' שחיטה שהביא רבי אלדד בן מחלי הבא מעשרת השבטים, אמר יהושע מפי משה מפי הגבורה: כל הזובח לה' כו' ואם לא הורחץ מש"ז ושכח ושחט שחיטתו פיגול" עכ"ל. ועל הא דסיים המרדכי שם דלא נהגין כוותיה, כתב ה"מנחת יוסף" (שו"ב דק"ק בריסק) בקו"א שלו, דבע"כ כוונת המרדכי דלא אסרינן בדיעבד עבור זה, אבל לכתחילה לא מצינו שום חולק דצריך לקיימו, ובפרט בנידון זה שדעת הרבה ראשונים להחמיר.

מטרתו היתה, להגיע לרמת כשרות כזו המתאימה ליהדות
החרדית. דהיינו שהבשר שאנו אוכלין, אכן יהיה באמת "גלאט"
לכל העדות והחוגים, עפ"י החומרות וההידורים שנהגו בהם
אבותינו בקהלותיהם הקדושות מקדמת דנא.

יסוד הצלחתו של הרב יאקאב שליט"א, היה בהקמת הכולל
המיוחד "אהל שלום צבי" לשו"ב ולניקור, בה השתלמו עד עתה
קרוב ל-100 אברכים חשובים. מתוך חניכיו המצויינים, נתאפשרה
התייסדות קהילת השו"בים בעיירה Hartley הנ"ל, למען עשות
עבודת הזבח בקדושה וטהרה, ולהתפרנס בכבוד מיגיע כפם
ביראת שמים.

רבנים ואורחים חשובים שהגיעו לבקר מפעם לפעם בקהילת
השו"בים הקדושה הלזו, התפעלו מהווי החיים היהודיים התוסס
בה, ומקול התורה היוצא ברמה מבית המדרש, בו למדו
בהתמדה רבה, וכמובן שעסקו בשינון וחזרה על הלכות שחיטה,
טריפות וניקור, כי הרי כל קהילת הקודש לא נוסדה אלא למטרה
אחת ויחידה, שהיא: העמדת כשרות השחיטה והבדיקות והניקור
על תילה וביתרון הכשר.

כך התנהלה קהילה חרדית זו במשך כל השנים ברוח מרוממת,
ובמסגרת רוחנית המתאימה ביותר למלאכתם - מלאכת הקודש,
ובהמשך הזמן ניתוסף חיזוק גדול להרב יאקאב שליט"א, שמלבד
השגחת "דעברעצין" החשובה, נצטרפו אליו הרה"ג רבי יצחק
שטיין ראב"ד בביד"צ של הגאון המפורסם רבי יחזקאל ראטה
שליט"א, והרה"ג רבי יעקב זיידא דומ"ץ וויזניץ, והם הם
העומדים תחת חותם הכשרות המפורסם "ביד"צ משמרת
למשמרת".⁶

⁶ עפ"י תקנתם אין לבעלי חברת "International Glatt" ולא לנציגיהם להיות בתחומי בית
המטבחים בשעת השחיטה והבדיקות. השוחטים והבודקים מקבלים את שכרם מחשבון
ה"קהילה" המנוהל ע"י הרבנים המפקחים. בעלי החברה אינם מכירים את השוחטים
והבודקים ואין להם שום מגע ומשא עמם.

מדוע חייב להיות "חברה יהודית" בין בעלי בית המטבחים ה"נכרית" ובין הקונים היהודים?

בגמר השחיטה - לאחר עבודת הבודק-פנים והבודק-חוץ של הריאה, שהחליטו שהבהמה היא "גלאט כשר", מועברת הבהמה לבית הקירור, שם מיד מופרדים הבהמות לב' מדורים שונים, הא' מיועד לנבילות והטריפות, והמדור הב' מיועד לבהמות הכשרות. בסוף היום יש למשגיחים דו"ח מדויק מכל מספרי הבהמות שיצאו כשרים. ליתר שאת, נכנסים המשגיחים לבית הקירור כדי להשוות את המספרים הרשומים על הדו"ח אם הם מתאימים עם המספרים שעל הבהמות. כמו"כ סופרים את מנין הסך-הכל של הבהמות שיצאו גלאט, לצורך הפיקוח.

כמובן, שישנם עוד סימנים סודיים, הידועים רק להרבנים המכשירים ולצוות המשגיחים בלבד.

לאחר ההניקור והמליחה, התהליך הבא המצריך "עינא פקיא" הוא ה"אריזה" (packaging), היות וחותמי ההכשר מודפסים על שקיות האריזה (vacuum bags), לכן חייבים כל סוגי האריזות להתבצע, אך ורק, בנוכחות המשגיחים ותשומת לבם המלאה. וכן בעת אריזתם הסיטונאית (Bulk Packaging) בקופסאות הגדולות בסימניהם וחתומותיהם.

הדבר ברור להגוי בעל בית המטבחים, שבשר הבהמות הכשרות הם הרכוש והנכס הבלעדי של החברה היהודית. גם אין לו שום ספק, שבאם ינסה לעשות איזה שהוא זיוף או עורמה כלשהי, לא רק שעובר בזה על חוק המדינה, אלא יפסיד הכל, כי יפסיקו לגמרי לשחוט אצלם.

במה דברים אלו אמורים, כאשר חברה יהודית היא הבעה"ב הבלעדי על הבשר הכשר, שאז אין להגוי שום ענין להוסיף בהמה טריפה, ואין לו שום סיבה להחליף בהמה כשרה בטריפה.

מה-שאינ-כן, כשהגוי בעל בית המטבחיים הוא הבעה"ב גם על הבשר הכשר, אזי הנסיון אצלו גדול מאוד, באשר יש הפרש גדול בין המחיר של בשר טריף ובין המחיר של בשר גלאט כשר.

מחמת קפידות ההלכה וההידורים של השחיטה והבדיקות, כמות בשר "גלאט" היוצא מתחת ידם הוא ה"מיעוט".⁷ וכאמור ה"רוב" נשאר בבעלות החברה הנכרית הנמכרת על ידם כבשר טריפה.

עפ"י הוראות הרבנים, גם בעניני "ניקור" מקפידים המנקרים על הידורים חשובים, על יסוד דברי רבינו האגור שבספיקות בעניני ניקור יש ללכת כל פעם לצד החומרא, כי חיוב כרת טמון בו.⁸

אכן, כל יסודי הכשרות וההידורים הנ"ל העומדים תחת הסמל המסחרי של השחיטה המהודרת השייכת לחברה היהודית International Glatt - שעליה 3 חותמי כשרות: 1) דעברעצין, 2) "ביד"צ משמרת למשמרת", 3) או-יו, - עליה לוקחים הרבנים המכשירים "אחריות מלאה". משא"כ כאשר הגוי הוא הבעה"ב על הבשר הכשר ועל שקיות האריזה שברשותו, שאז לא שייך לקבל שום אחריות, ופשוט.

⁷ לא פעם קורה, שצוות שלם של שוחטים ובודקים שיצאו לדרך רחוקה לשחוט "עגלים" עבור חברת "International Glatt" בבתי מטבחיים ששוחטים בהם "עגלים", וחזרו כל הצוות כלעומת שיצאו, מבלי בהמה אחת גלאט. כי בעגלים של זמנינו היום מצויים סירכות ביותר.

⁸ רבינו האגור (סי' אלף קע"ה) לאחר שהביא ז' מקומות בבהמה שנפל בהן מחלוקת, ולאחר שהוסיף מדיליה עוד מחלוקת אחת כתב וז"ל "ואתה בני חכם לבך וישמח לבי גם אני, אל תלך בדרך המקילים, כי לא תדע איזה יכשר ואל תכניס עצמך בספק איסור כרת, כי ספק אבוד נפש הוא. ומצאנו שרבותינו ז"ל החמירו אפילו בספק איסור דרבנן ואפילו בספק ספקא לפעמים כגון כו', וק"ו בן בנו של ק"ו בספק איסור חלב שעונשו כרת שאל תכנס בספקות. שטה מעליו דרכיך פרעהו אל תעבור בו. ועוד אומר, כי בזה אין נקרא ספק חלב, מאחר שדברים אלו תלויים בחכמה ובקבלה, כמו שפסקו המחברים במקום שלא תוכל לשער האיסור מחמת חסרון דעת אין נקרא ספק, כו'. ואתה בני אשר נתן לך השי"ת לב לדעת ועיני השכל לראות, מנע רגליך מנתיבות ספק איסור חלב".

גלאט כשר

INTERNATIONAL
GLATT KOSHER

נשחט נוקר הודח ונמלח

דעברעציץ

בשנת יחיד עולות וחדושים באשכנז

SOAKED AND SALTED

ואכן במשך כל השנים, חלוקת הרשויות והתפקידים - בין החברה היהודית International Glatt ובין בית המטבחים - היתה ברורה לחלוטין. בעלי בית המטבחים וכל צוות הפועלים הנוכרים, נהגו תמיד לציית לכל דרישות ותקנות הרבנים בדרך ארץ הכי גדולה, והתאימו את עצמם לסיסטעם הכשרות המהודר שנתארגן במומחיות רבה ע"י הרה"ג רבי אליעזר יאקאב שליט"א.

שפחה תירש גבירתה

ויהי - אין ויהי אלא לשון צער - לפני 4 שנים לערך, נמכרה בית המטבחים שהיתה עד כה בבעלות חברת BSI, לחברת PM Holding. הגוי שעמד בראש החברה החדשה, צרה עינו על כל הבשר ה"גלאט כשר" היוצא מתחומי בית המטבחים שלו, הנמכר ומשווק ע"י חברת International Glatt היהודית. הגוי התחיל להקשות מדוע לא ימכור הוא עצמו בשר "גלאט כשר" לשוק היהודי? עד שיום אחד פנה אל הרב יאקאב וביקש ממנו שיתן השגחה באופן ישיר לחברת PM. הרב יאקאב השיבו, שהדבר לא בא בחשבון, כי אינו יכול לפקח ולתת הכשר לגוי הסוחר עם בשר טריפה.

אך הגוי לא הרפה, ופנה בדרישתו לרבני ה"או-יו", אשר השיבו לו ברורות, שיש להם פאליסי לא לתת הכשר על בשר כשר במפעל של גוי שבו מייצרים ומשווקים בשר טריפה.

ביני לביני נתגלגלה שמועה שהרב משה היינימאן בעל הארגון Star-K מוכן ומזומן ליתן לגוי בעל חברת PM Beef את ההכשר המיוחל בלב ונפש חפצה.⁹

כאשר נודע הדבר להרב יאקאב, התייעץ עם גדולי פוסקי דורנו, הגאונים הגדולים הרב אלישיב שליט"א מירושלים והרב וואזנר שליט"א מבני ברק, ושניהם הורו באופן שאינו מתשמע לשתי פנים, שחלילה ליתן הכשר על בשר לגוי.¹⁰

הרבנים המכשירים, בשומעם את בשורת הגוי המאושר שהצליח להשיג הכשר, נדהמו ולא האמינו למשמע אזנם. ובפרט ביודעם שלאחרונה חפץ הגוי לעקוף את הכשרות בטענה שלא יוצא "מספיק" בשר גלאט מהשגחתם.

הרב יאקאב קרא תיכף לרב היינימאן לפגישה אישית עמו, ודרש ממנו באופן ברור וישר "אל נא תעשה דבר כזה" וניסה להשפיע עליו ולשכנעו שבזה עושה "תקדים" של פירצה נוראה לתת הכשר על בשר לגוי,¹¹ כי הגוי בהיותו בעלים הן על הבשר הטריפה והן על הכשר, ברור שהוא יטיל את כובד משקלו ללחוץ על השוחטים והבודקים שיעשו כל טצדקי להגדיל את תוצרת הבשר הכשר, ואין לך "סתירה" גדולה מזו לכל מערכת

⁹ דרכו זו ידועה אצל כל ארגוני הכשרות, המתלוננים שכבר אי אפשר להתרות ולאיים על שום בעל מפעל או חנות שייסרו ממנו ההשגחה, ביודעו שלמחרת יקבל חותם הסטאר-קיי. וכבר התקיימה על כך אסיפה רבתי בפלעטבוש בהשתתפות הרבה וועדי כשרות, להטות שכם ולטכס עצה ותחבולה כיצד ללחום נגד פורץ הפירצה החמורה בחומת כל ארגוני כשרות היראים.

¹⁰ בפגישה אחרת עם הגר"ש אלישיב שליט"א כאשר סיפר לו הרב יאקאב על רב באמריקא המוכן ליתן הכשר לגוי, נדהם הגר"ש אלישיב ושאל בתמיה, האם רב זה הוא "ארטודוקסי".

¹¹ כי בתקופתנו האחרונה, היה כל מסחר בשר בהמה "גלאט" אך רק בידי בעלים יהודים שומרי תומ"צ בלבד.

הכשרות.¹² ועוד והוא העיקר, שאם הגוי נעשה "בעל הבית" על מסחר בשר כשר, הרי פשוט שבידו לזייף ולהערים למכור בשר נבלות וטריפות הנמצא ברשותו כ"בשר כשר", ואין לגוי שום נאמנות על כך, ובפרט על "בשר בהמה" שרובם יוצאים טריפה. ואין צורך להאריך בעובדות מחרידות כאלו שכבר אירעו בעבר.

הרב היינימאן - אף בשומעו דברים פשוטים וברורים אלו, שאין עליהם שום חולק, וגם שכך הורו גדולי הדור הלכה למעשה לאסור - השיב בהחלטיות: "אני, כן נותן הכשר לגוי!".

הרב יאקאב הנדהם, ניסה לשכנעו מכיוון אחר, בטענה ד"הרי ראית בעצמך את השו"ב שלנו פה, שכולם המה יראים ושלימים, ואתה בעצמך יודע שהשוחטים שלך שונים במעמדם ודרגתם החרדית, וברור שבאם הם יבואו לשחוט פה, תערובת כזו עלולה לקרר ולצנן את כל מה שנבנה כאן במסי"נ בקדושה וטהרה".

¹² והדברים ק"ו מבעלים יהודים, שאף אצלם אסור לעמוד למי שיש נגיעות ממון לבהמה להיות נוכח בשעת בדיקות הריאה, כמבואר בכרוז התקנות הישן משנת תקע"ו דלא יעמוד בעל השור אצל שורו, אשר באו עה"ח עליו גדולי הדור כמו הישועות יעקב, הבית אפרים, האוהב ישראל מאפטא, העטרת צבי מזידיטשוב, השר שלום מבעלזא, ועוד (הכרוז הישן מודפס בקונטרס "נוהג כצאן יוסף" שי"ל ע"י מכון תבואות שור תשס"ג).

¹³ כידוע ישנם כמה וכמה עניינים שחסרון ההקפדה בהם, לדידהו לא היו מומא, אבל לדין היו והיו מומא, ובפרט להעוסקים בקדשי הזבח הצריכים להיות יר"ש מרבים (כמובא להלן). עד היכן הדברים מגיעין ניתן ללמוד מן העובדא המובאת בספר "לבושי יהודה על שמלה חדשה" (על הל' טריפות הריאה) "שמעתי מאדמו"ר (הוא הגה"ק בעל "אך פרי תבואה" אבד"ק ליסקא) שאמר לי, שכאשר בא לביתו מבאניאה ששם למד (יחד עם הגאון מוהר"ש גאנצפריד בעל קצוש"ע אצל הגה"ק רבי צבי הירש העללער בעל טיב גיטין), ובא לפני הרב הקדוש בעמ"ח ישמח משה אב"ד דק"ק אוהעל זצ"ל, אמר לו, כעת הצלם אלקים שלך אינו כמו מקדמת דנא. והיה מעיין אדמו"ר בדבר מה זה ועל מה זה שנשתנה פניו, ואמר, שכנראה בגלל שהיה ירא אלקים מאוד ועוסק בתורה כראוי, ושאין לו במה לתלות רק בעבור שאכל המישוש של אויבערגעגנט, כי השו"ב דשם אינן טובלים במקוה לעת הצורך, ושוחטין בלא כובע רק בכובע קטן, ובפרט שאינן אומנים בהשחזת הסכין כידוע, עכת"ד. [אגב, לאח"ז נשתנה שם המצב לטובה, כידוע]. בהבנת הענין מדוע הזכיר את הטעם העיקרי והחמור "שאינן אומנין בהשחזת הסכין" רק לבסוף, שלכל הדיעות היה צ"ל הטעם הראשון, כי באמת כל ג' הטעמים חד הם ותלויים הא בהא, ובוהו טמון כל יסוד ההבדל ב"גישה" אל הזבח. דהנה אומנות "השחזת הסכין" תלוי ב"כוונת הלב" כמפורש בשר"ע "הלא תראה כי יבדוק אדם פעמים שלש ולא ירגיש בפיגמה דקה אחר כך ימצאנה כי הכין לבו באחרונה ובחינת חוש המישוש כפי כוונת הלב" (לשון המחבר שר"ע יר"ד סי' י"ח סעי' י"ז). והא ראייה דכוונת הלב הוא חלק בלתי נפרד מהאומנות והמומחיות, כי "רבים מן המומחין רחק לבם מיראת חטא, ואשר אינו ירא לבו לא יבין לדקדק בבדיקת הסכין כי צריך לכוון את לבו מאד מאד בבדיקתו" (לשון שר"ע הרב יר"ד סי' א' ס"ב). ואצל השו"ב"ם והבודקים דידן ב' הטעמים הנזכרים הנ"ל הם הם מחלקי קבלת העול והטהרה לכוונת הלב כדי להיות "אומנין" בהשחזת הסכין ל"הרגיש" כל פיגמה דקה. וכדאומרם ז"ל הבא לטהר מסייעין אותו.

על כך השיב הרב היינימאן ואמר: "אני נשאר בהחלטתי לתת הכשר לגוי. אבל אני מוכן לוותר לכם בענין השוחטים. דהיינו שאתם תמשיכו לשחוט כרגיל, ואני אתן ההכשר לגוי". הסיבה שהיה להרב היינימאן את העזו להציע הצעה זו, למרות יודעו היטב שהרבנים מתנגדים בתוקף לרעיון זה, כי אצלו כבר הי' מוכן כל התכנית מראש איך לכופ את הרבנים לכך, ע"י שיתוף פעולה עם הגוי, וכדלהלן.

במקביל, איים הגוי ואמר, שבאם לא יסכימו להצעת פשרתו של הרב-המכשיר החדש שלו, אזי יסגור את שערי בית המטבחיים בפני כל קהילת השו"בים ואז בכלל כבר לא יוכלו להמשיך לשחוט שמה יותר.

בלית ברירה, נכנעו תחת הקולר המשותף של הרב היינימאן עם איומי הגוי, ואז יסדה חברת PM הנכרית Glatt Kosher Product משלה, ולצורך שיווקי נתנו לתוצרת זו שם יהודי: "Zalman's Meats", עם חותם ההכשר של Star-K.

אך זאת אמרו הרבנים המכשירים באופן הכי ברור להרב היינימאן:

"מה שאנו נאלצים לתת לך, הוא רק "שירותי" שחיטה ובדיקה בלבד. אבל שיהיה לך ברור, כי אין אנו נותנים שום "אחריות" על כשרות חבילות הבשר".¹⁴

"את אשר יגורנו בא"

דוגמאות מוחשיות של מכשולות ע"י מתן הכשר לגוי

מאז ואילך, ובפרט במשך השנה האחרונה, תשס"ג, נתגלו פירצות נוראות על הבשר הנ"ל בהכשר ה"סטאר-קיי". והרי כמה

¹⁴ כאמור לעיל, כיון שהגוי הוא ה"בעל הבית" הן על הבשר של Zalman's, והן על שקיות האריזה, שהם סימני הכשרות וחותמי ההכשר של Star-K, הרי שכבעה"ב בידו של הגוי לעשות בהם כרצונו, כפי שבידו לעשות עם שאר בשר הטריפה שלו.

עובדות חמורות המורים על הכלל כולו.

א) באחד הימים הבחין המשגיח, שאחד מהפועלים הגויים מוציא מן הארון כמה חבילות של שקיות פלאסטיק (vacuum bags) של Zalman's עליהם מודפס חותם ה-Star-K. בכל חבילה כזו ישנם כמה מאות שקיות פלסטיק כאלו.¹⁵ (עד אז, במשך כל השנים, לא העיז שום פועל להוציא בעצמו שקיות כאלו שלא ברשות ונוכחות משגיח צמוד, בידעו שהם חותמי הכשרות).

ובכן, המשגיח בראותו זאת, שם עינו לראות מה יעשה הגוי עם השקיות, ובינתיים צלצל להרבנים מדעברעצין ומשמרת למשמרת, אשר הורו לו לבל יוריד עינו מחבילות שקיות אלו.

המשגיח העומד בבית המטבחים בWindom, בראותו שחבילות הפלאסטיק הנ"ל בחותם Star-K נלקחים ע"י הגוי הנ"ל אל הטרעילער הנוסע לHartley, צלצל מיד אל המשגיח הנמצא בHartley ואמר לו: "דע לך, שבטרעילער המגיע אליכם, ישנם כמה חבילות "חשודות" של שקיות Zalman's שצריך לשום עין מה זוממים לעשות עמהם".

כאשר הגיעו החבילות והמשגיח הבחין שהפועל הניחם בצד, פנה המשגיח אל הגוי הממונה, ושאל, מה חבילות אלו עושים פה. תשובת הגוי היתה: "אלו לא חבילות שלכם, אלא של Zalman's. על כך אמר לו המשגיח, הרי אנו כמשגיחים אחראים על כל שקיות הפלאסטיק שיש עליהם חותם כשרות. על זאת השיב הגוי הממונה: "הרי השקיות הללו לא שייכות לכם, אלא להקאמפאני PM.

אמר לו המשגיח: יש לי הוראה מפורשת מהרבנים לאסור (To Confiscate) את החבילות הללו. על כך השיב הגוי הממונה: "אתם לא הבעה"ב על חבילות אלו, הם שלנו ולא שלכם". ושוב הזהירו המשגיח: "אני אוסר עליך להזיז את החבילות ממקומם, עד שאברר את הדבר עם הרבנים".

¹⁵ וא"כ פשוט שע"ז ה"חותם בתוך חותם" אינו של ישראל כלל אלא של הגוי...

המשגיח הלחוץ, רץ מיד אל הטלפון להודיע זאת לרבנים, אשר אמרו לו להדביק נייר על החבילות עם אזהרה מפורשת שאסור ליגע בהם.

כאשר חזר המשגיח, ולא ראה יותר את החבילות, החויר כסיד ולבו החל פועם בחוזקה מדאגת המכשול הנורא העומד לצאת כעת. לאחר שסובב לחפש ולא מצאם, שאל את א' מהגויים האם הבחין בחבילות, וגוי אחד- לאחר שהשביעו שלא יספר דבר בשמו - גילה לאזנו ש"אם תיכנס לתוך הטרעילער לפני ולפנים, תמצא את החבילות בסוף לאחר קופסאות הברש".

מיד רץ המשגיח אל הגוי המנהל האחראי וכאשר זעק עליו "הרי הוריתי לך שלא לנגוע בחבילות", השיב הגוי: "אני קיבלתי הוראה מהבעה"ב (של PM) להעלותם על הטרעילער.

"אם כך" אמר לו המשגיח: "אני מצוה עליך להורידם חזרה תיכף ומיד". השיב לו הגוי: "על International Glatt אתה יכול לצוות מה שתמצא, אבל לא על Zalman's. באם אתה עומד על דעתך, תעשה זאת בעצמך להורידם מן הטרעילער, אבל אני אודיע זאת לבעה"ב". סיפור מוזעזע זה¹⁶ נגמר ע"י המשגיח אשר הוריד את חבילות השקיות מן הטרעילער במסירות נפשו.

הרבנים החליטו שחייבים להזמין את הרב היינימאן שיגיע תומ"י לאסיפה דחופה עמם. לאחר שהרבנים גוללו בפניו את כל העובדות המוזעזעות הנ"ל, השיב הרב עליהם ב' תשובות: "א' עלי לעיין בדבר, אם להגוי יש דין מזיד או רק דין שוגג... (ב) צריכים להכיר במציאות, שכמו ששקיות International Glatt הם 'שלכם', השקיות של Zalman's (עם חותמות Star-K) הם שייכים לחברת PM, והצדק עם הגוי". עכ"ל הרב...

¹⁶ אח"כ נודע עוד, שהגויים עצמם הם המזמינים והם המקבלים את השקיות של Zalman's עם חותמות Star-K.

אין לתאר כמה נדהמו הרבנים מב' תשובותיו הנ"ל, (א) דאם עליו לעיין איזה "דין" יש להגוי, מזיד או שוגג, זאת אומרת שהוא סומך על גוי יותר מאשר הוא סומך על המשגיח היהודי שעליו תלויה כל השגחתו... (ב) הנשמע כזאת שרב בישראל ימשיך לתת הכשר על בשר של גוי, לאחר שבעצמו נוכח מעובדא זו, שהגוי הוא הבעה"ב גם על חותמות ההכשר... ובמקום שיעמוד על הדבר שנכשל בו, להכיר בזה כמכשלה חמורה ביסוד מערכת הכשרות שלו, הוא משתמש בנקודת התורפה של מכשלה זו גופא לתרץ את עצמו, שהצדק עם הגוי באשר השקיות הם שלו...

מפגישה זו עם הרב היינימאן נתפזרו הרבנים בתדהמה גדולה, הרבה יותר מעצם העובדות המחרדות שנעשו ע"י הגויים עצמם, מבלי יכולת להאמין שרב בישראל מסוגל להוציא מפיו דיבורים כאלו.¹⁷

(ב) לא עבר זמן רב, והנה שוב נתקלו המשגיחים במכשול אחר. קופסאות (באקסעס) בשר Zalman's שכבר היו ארוזים וחתומים בב' חותמות, חותם בתוך חותם¹⁸ נמצאו פרוצים ופתוחים. הפעם החליטו הרבנים המכשירים לא להסתפק בדיבורים שבע"פ, אלא להודיע את חומר הדברים ב"כתב" (המצור"ב).

¹⁷ ביותר יש לתמוה עליו, דהנה חז"ל כבר אמרו "אין אדם עומד על דבר אלא א"כ נכשל בה", והרי בדיוק בדבר זה כבר נכשל אותו ראביי בעבר בהמכשול הנורא של האכלת נבילות וטריפות למאות יהודים שהיו על הספינה (Cruise), עד שבגללו חתם הגאון שר התורה פוסק הדור רבי משה פיינשטיין זצ"ל את שמו על תקנת אגודת הרבנים הישנה (ראה להלן בהערה 29), ופלא והפלא עליו איך שעדיין לא עמד על אותו הדבר שנכשל ומכשיל בו רבבות מהמוני אחב"י ברחבי המדינה.

¹⁸ מעשה "רב" זה, מזכיר לנו הלכה מפורשת בשו"ע (י"ד סימן קל"א) ומקורו בש"ס (ע"ז עמו' ס"א) בדין ישראל המטהר יינו של גוי, בביתו של גוי, דהיינו שהישראל מייצר יין כשר בבעלות הגוי והנמצא ברשותו של הגוי, כדי למוכרו לישראל, דע"פ הלכה אין מועיל "חותם בתוך חותם", משום דבב' מצבים אלו אין הגוי "מירתת" (מתירא) לזייף את החתימות כלל וכלל, משום דהיין יינו והבית ביתו. במקרה זה מחייבת ההלכה משגיח "יושב ומשמר" או לכה"פ "יוצא ונכנס". ובמצב שידוע לגוי איזה "סיבה" שהיא שבגללה המשגיח אינו יכול להגיע פתע פתאום, כבמקרה דידן שהמפעל נמצא בעיר רחוקה שאין בה יהודים, דודאי אין הגוי מתיירא ב"יום השבת" שהמשגיח יגיע לפתע ויכנס למפעל, שאז מרגיש הגוי חפשי לעשות ב"רשותו" ככל אותן נפשו עם ב' החותמות על הבשר Zalman's השייך "לוי". וכבר הורו רוב הפוסקים דהלכה זו ד"ישראל המטהר יינו של גוי" לא נפסקה רק לגבי יין נסך, אלא גם לענין בשר או גבינה וכיו"ב (ראה ליקוט דעת הפוסקים בענין זה בספר "כשרות והכשרים בהלכה" ס"ג פרק א).

7304 5th Ave. Box 190 Brooklyn, N.Y. 11290

Tel. 718-680-0642 Fax. 718-680-0582

למע"כ הר"ה ר' משה היינעמאן שליט"א
ראש מערכת הכשרות סטאר – קיי

שלום וברכה

יום ב' לפי פקודי כ"ט אדר ב' תשס"ג לפ"ק

הננו בזה להביא לידיעתו ולתשומת לבו שנתקלנו עוד הפעם בבעיות קשות וחמורות עם המפעל פי. עם. בנוגע לבשר של לעוויץ שתחת השגחתכם, וכאשר נדברנו עם מע"כ בעת שנפגשנו כי את אשר יגורנו כא, וכאשר אישר כבי שהם רואים את עצמם כבעלי בתים על הבשר הזה, וממילא רואים אי"ע גם כבע"ב הבלעדיים על השקיות והקופסאות, אף שיש עליהם חותמות הכשרות, וזה דבר שלא יתכן בשום פנים ואופן לעבור עליו באדישות ולהעלים עין, וכאשר הבהרנו לכבי אז, שזה נוגע לעיקרי יסודי סדר מערכת הכשרות במפעל שתחת השגחתנו, אשר כבי כמונו יודע עד היכן הדברים מגיעים, ושאינן להתייחס לזה באדישות, ולפלא בעינינו שגם היות שכבי הבטיחנו שינקוט בצעדים ופעולות שיבטיחו שלא יחזור הדבר על עצמו, עומדים אנו עו"פ בפני המציאות החמורה שעושים ככל העולה על רוחם, דבר שלא הורגלו בו עד עתה, ואף בדומה לו, והוא:

- א) שהזמינו שקיות בעצמם מבלי ידיעתנו, שזה כמוכן מערער כל עצם יסוד החזקת החשבון על השקיות, וממילא על הבשר היוצא מאורז בשקיות אלו.
- ב) שמצאו המשגיחים כמה פעמים לאחרונה במקרר, קופסאות עם בשר לעוויץ, שהיו פתוחים מאריותם האורגינאלית, ואין פותר אותם לנו מה טיבם.
- ג) שינו דבר יסודי באופן שטיפת הבהמות אחר השחיטה, מבלי להודיע או להתייעץ עם גופי הכשרות, והוא דבר שיודעים מכבר שזה דבר רציני מאוד המעכב בכשרות הבשר, דהיינו שעד היום היי השטיפה במים קרים, וכעת התחילו – מבלי להגיד דבר – להזרים שם מים חמים מאוד (שתגיע מדי פעם עד ל-150 במקום יציאתם מהצינורות, ו-115 במקום נגיעתו להבשר).

אנו מקווים, שכבי יתבונן ויעריך היטב את חומר הדברים, ויסיק את המסקנות הראויות, וינקוט צעדים בהתאם לכך, אך בינתיים אנו דורשים שניפגש באסיפה דחופה עם כבי איך לסדר את העניינים עם המפעל, באופן מיידתי, ונא להתקשר אתנו על זמן המתאים לו, בתקדם האפשרי.

שלושה עשר יולי 1986 ירחיק אל"מני יאקאב ירחיק 1986 ירחיק 1986
ראש אגף אגף אגף אגף ראש אגף אגף אגף אגף ראש אגף אגף אגף אגף ראש אגף אגף אגף אגף

המכתב שלא נענה עד היום הזה

מאז מכתב זה, עבר שנה תמימה, ועדיין לא מצאו לנחוץ, הרב היינמאן וד"ר פולאק, להשיב על המכשולות הנוראים שיצאו תחת השגחתם.

כמה שבועות אח"כ מתאריך המכתב, כאשר ביקר הרב היינמאן בבית המטבחים, שאל את המשגיח: "מה כל הרעש שנרעשת כל כך?" על זה השיב לו המשגיח: "רבש"ע, אם גויים יכולים לקחת את חותם הכשר Star-K שלך ולטלטלו להיכן שהם רוצים, אזי כל הבעלות על הכשרות נמצאת בידם, וא"כ יאמר נא לנו כבוד הרב, מה אתה מצפה מאתנו פה כמשגיחים?"

ענה לו הרב בארשת שחוק: "עס איז ניט אזוי געפערליך"...¹⁹

ג) לא יאומן כי יסופר שה"רב המכשיר" של Star-K עצמו צלצל אל בעל חברת International Glatt, ושאל אותו: הרי אתה סוחר, "מדוע אתה מבזבז ממון לחינם להחזיק "בודק חוץ" נוסף, בזמן שהוא אינו מייצר עבורך יותר "גלאט" שיצדיק את החזקתו"...

הנשמע אי פעם דיבורים כאלו יוצאים מפי "רב בישראל" - דיבורים המתאימים ל"קצב" - נאמרים אל "סוחר" הצריך לעמוד בנסיון יום יום לאור דרישות הרבנים שהבשר המשווק שלו יהיה כשר ומהודר בלי שום פקפוקים, ומבלי היתרים של דיעבד ושעת הדחק, המסתכמים לסוחר בדמים מרובים...

¹⁹ אין בכל סיפור הדברים הללו שום פרט של גוזמא. ולאלו שבכל זאת מפקפקים, יעינו נא להלן בעדויות וועדי הכשרות השונים המודפסים בהערות 26 עד 29.

ההתדרדרות מדחי אל דחי

הגוי, מבעלי בית המטבחיים עצמו, אשר ראה את כל תגובותיו של הרב המכשיר שלו, התחיל גם הוא לנגן ניגון חדש. הוא התחיל לחזור ולטעון שאין יוצא לו די גלאט, והזעיק את הרב המכשיר שלו לבוא לסייע לו ללחוץ על הבודקים "לוותר" על "עקשנותם" ההלכתית.

לגודל החרפה, נענה הרב היינימאן לבקשת הגוי, ונעמד בכבודו ובעצמו ליד שולחנם של "בודקי חוץ" כדי להפעיל עליהם לחץ, אך נאלץ לעזוב לאחר שעל כל שאלה שלו מדוע ריאה זו נפסלה מגלאט, הראו לו להדיא את הסירכות, או את הטריפות בבית הכסות...

"מעשה רב" זה, שנעמד ליד השולחן הבדיקה "לצידו של הגוי", הראה בזאת להגוי שהוא "מפקפק" על החלטות הבודקים, מזה גופא קיבל הגוי חיזוק עצום בהתנהגותו ה"שילית" נגד השו"בים, ונגד הרבנים המכשירים בראשות הרה"ג ר' אליעזר יאקאב שליט"א. כאמור לעיל, בכל השנים ידעו כל צוות המפעל שכל דרישה ובקשה, קטנה כגדולה, של השו"בים והרבנים חייבת להתבצע במלואה ובדרך ארץ הגדולה ביותר.²⁰ הגויים ידעו כי דרישות אלו הם מה"בייבל". אך מעת אותו יום המר והנמהר שהרב היינימאן נכנס לתחומי המפעל, התחיל להתדרדר פלאים היחס שלהם מדחי לדחי, עד שעל כל דרישה הם מבקשים "להתפשר", כי מהרב החדש שלהם הם הספיקו להבין, שעם הבייבל אפשר לעשות פשרות. אחרת ממה שהציגו בפניהם הרבנים המכשירים, שעמם היו מורגלים במשך כל השנים הקודמים.

סוף סוף הוסר הלוט, סוף מעשה במחשבה תחילה של הרב היינימאן והד"ר פולאק, והדבר בא לידי ביטוי באופן היותר חמור ובמלא התוקף עם קבלת מכתב רשמי מנשיא חברת PM Beef

²⁰ עד כדי אפילו לשלם על בניית "מקוה" בין כותלי בית המטבחיים, כמובא לעיל בהערה 4.

Group, בו הם מבטלים רשות ("immediate suspension") דריסת הרגל של הרב יאקאב שליט"א מראש הרבנים המכשירים, אל תוך שערי בית המטבחים.

הגם שבמכתבו הנ"ל, כותב נשיא החברה, שהסיבה להחלטתם זו הוא "עסקית" עקב בעיות רציניות עם צוות השוחטים שלו, שמקורם הם עלילות שפילות של "מסירה"²¹ אשר זממו ראשי²² ארגון הכשרות Star-K. אבל האמת אין להכחיש, שסיבת החלטתם לא היתה אלא אך ורק בגלל "כשרות", דהיינו כדי שעי"ז יהיה להם "שליטה טוטאלית" על הכשרות.

בערב שבת הגדול הגיע מכתב שני מהגוי נשיא חברת PM Bee, בו הם חוזרים להבהיר, שהחלטתו נובעת מחוסר הכישורים הנדרשים ל"רב המכשיר", ובמכתבו מונה בפרוטרוט רשימה ארוכה מה הם הכישורים הנדרשים לפי השגתו (שאין בשום אחד מהם שום קשר לענייני יהדות וכשרות), ועיקרם שרב המכשיר צריך להיות אחד כזה שיש לו יד ושם במסחר הבשר.

בשולי מכתבו מסכם נשיא חברת PM Beef בתכלית דבריו הברורים דלהלן: "אנו מעוניינים ברב המכשיר שיתמוך בכל הפעולות של החברה, בכל דרך שהיא, וישתלב כחבר מלא בצוות ההנהלה שלה".²³

אין ספק שהשקפה גויית כזו על סמכותו ומעמדו של "רב מכשיר" בישראל, הם ראו וקיבלו מאת הרב היינימאן וד"ר פולאק, כמוכח לכל המעיין היטב במכתב הנ"ל.

²¹ בעניינים חמורים המוזכרים בהערה הבאה. ולמעשה לא רק שאין להם שחר כלל ובשקר יסודם, אלא הם פשוט מעשי רשעות בעלמא, כי צוות השוחטים מעולם לא עבדו עבורם, אלא עבור ארגוני הכשרות הנ"ל.

²² באסיפה שהתקיימה בבאלטימור בה השתתפו ד"ר אברהם פולאק ראשי מערכת הכשרות Star-K עם היועץ שלו ראביי יונה גבירץ, יחד עם ר' יעקב חיימאוויטש ור' שמואל שמולעוויטץ מחברת International Glatl, בהשתתפות מר קארי ראבערטס נשיא בית המטבחים PM Beef וצוות מריעיו, ובמעמד כולם הרעים ד"ר פולאק את קולו ואמר: "מר ראבערטס, היודע אתה שכל צוות השוחטים אצלך הם מחוסרי נידות (עמיגריישן) ואינם משלמים מסים...".

²³ "We are looking for a Rav Hamachshier who supports the PM Windom Operations in every way as a virtual member of the management team".

הרבנים המכשירים אשר ראו שכבר כלו כל הקיצין, הגיעו להכרה שבאופן כזה לא שייך להמשיך שם כעת שחיטה מהודרת כפי שהיתה נהוגה במשך 12 שנים, כי הכל כבר נתקלקל ע"י ראשי הארגון "סטאר קיי", עד שכבר העיזו לאסור על הרב יאקאב שליט"א להיכנס לשערי המפעל, ע"כ הוחלט פה אחד, להפסיק מיד את השחיטה שם.

למותר לתאר כמה החלטה כאובה זו – אף אם היא זמנית עד שהמצב יסודר ויחזור לכמקדם – קשה מנשוא, כי סוף סוף מדובר בקיצוץ פרנסת של עשרות שוחטים ובודקים מנקרים ומשגיחים שירדו לחייהם. סוף סוף מדובר על קיום קהילה קדושה. קיום ביהמ"ד, קיום כולל אברכים, קיום תלמוד תורה, קיום מקוה טהרה. אכן "טבח שותפו של עמלק"²⁴!!!

לסיכום הדברים

לב מי לא יחרד ולא יתפלץ מעובדות נוראות כאלו הצריכים לזעזע את היהדות החרדית בכלל ואת עולם הכשרות בפרט. תופעה חמורה כזו מצד רב אורתודוקסי בישראל, היא נורמא שכבר לא נשמעה ביובל שנים האחרונות. תופעה מחרידה זו מחזירה אותנו למצב הכשרות של ה"טריפה'נע אמעריקא" שמלפני תקופת מלחמת העולם השנייה, קודם שהשתקעו בה היהדות החרדית, עולם התורה היראה והחסידות.

כאשר השמועות החלו להתפרסם חוצה, פנו כמה וכמה רבנים ומשגיחים בשדה הכשרות מארגונים שונים ובקשו לקבל יותר פרטים על המתרחש, ועל טיב כשרות הבשר של חברת Zalman's בהשגחת Star-K. בין השיחים נתגוללו עדויות שונות מכמה וכמה רבני וועדי כשרות, שסיפרו שאין זאת תופעה חדשה כלל מצד ה-Star-K, וכל אחד מהם גולל את נסיונו המר והמופקר שהיה לו עמם, זה בכה וזה בכה.²⁵ זה בענין מכשלת "נבלות"

²⁴ קידושין דף פ"ב ע"א.

²⁵ על כל מכשלה ומכשלה ישנם רעקדס ומסמכים, ובינתיים אין כאן המקום לפרסמם.

²⁶ הדבר היה במשחטת Falls Poultry כמפורש בהד"ח המזעזע של הרה"ג רבי אברהם רובין שליט"א מרחובות עבור האו-יו שבט תשנ"ג. הד"ח הנ"ל נכתב על 4 עמודים, ונעתיק פה כמה שורות מעמודו הראשון. "ד"ח [דין וחשבון] ביקור בתאריך כ"ה כסלו תשנ"ג לפי בקשת מחלקת כשרות או. יו. בארה"ב דרך הרה"ג מוהר"ר מנחם גנק שליט"א. זה היה ביום שחיטה בסידורי שחיטה של הרה"ג הינמן שליט"א מבלטימור שהוא בעצמו היה באותו יום. הגעתי למשחטה בשעות המוקדמות של הבוקר לפני תחילת העבודה במשחטה. ההתרשמות הכללית של הש"ב לא מרוצים מעבודתם, מלאים טענות כרימון. אין להם קבלת מרות לרב המשחטה ואינם ממושמעים לו כלל בנוגע להוראות כשרות. כל שוחט בודק הוא יחידה לעצמו, ופועל באופן הנראה לו. וגם לא נראה שיש הוראות וסדרי שחיטה קבועים שנוהגים על פיו. אולי על הנייר יש משהו, אבל ברור שאינו מתבצע בשטח... בהמשך הד"ח מתריע הגר"א רובין, שבגלל שחגורת המכונה רפויה, העופות קופצות בכנפיהם בחזקה בשעת השחיטה, וכדי שהש"ב יוכל לעשות תפישה נכונה צריך לריב ולהתמודד עם העוף, וכמובן שלשחוט בצורה כזאת יש קושי שיהיה ללא חשש שהיה או הדסה בכוח. וממשיך הרב רובין, מה גם שאין להש"ב ישוב הדעת מפני דוחק הזמן שמתארך עד שעושה התפישה כדת וכדין, וגם מפני שהוא מפחד שלא יקבל מכה בידו או בסכין מעוף הקופץ בכנפיו. ועל כך, ממשיך הגר"א רובין, שלפי עדות הש"בים היה כאן מעשה חמאת מצד ראביי היינמאן וז"ל "הש"ב טענו שדוקא בשעת ביקורי הביאו במיוחד עופות חלשים, ובזמן רגיל העופות החזקים הקופצים הם באחוז הרבה יותר ממה שהיה ביום הביקור שלי, וזאת בגלל שהביאו עופות שבאופן עקרוני חלשים יותר..." עכ"ל.

²⁷ והרי כמה ציטוטי לשון מתוך מכתבו של הגאון הגדול רבי משה שטרנבוך שליט"א בעמ"ח מועדים וזמנים, ראב"ד העדה החרדית בעיה"ק ירושלים מתאריך כ"ה ניסן תשנ"ג. "עוד לפני פסח שאל אותי על יין ... בהכשר הרב היינמן מבלטימור... על הכשר שלו נוכחתי שאי אפשר לסמוך... נתברר לי שהם פשוט מכשילים בית ישראל ביין זה וח"ו לברך ולקדש עלה. רבנים אלו... צריכים לקבל הוראת גדולי ישראל... אין להם להתעסק בהכשירים ליין ולהטות לב תמימים שנכשלים בפסקם... ומצוה לפרסם דבר זה בכל תפוצות ישראל". ושוב בתאריך ו' ניסן תשנ"ג "שמעתי שבלייקווד מחזיקים מהכשרים שלו, ולפני כשנה היה לי עסק עמו שהכשיר ביוהנסבורג המצות ובשר שאנו אוסרים, ועכשיר מתיר גם יין שלא כדין, ולדעתי ראוי לפרסם לא לסמוך עליו כלל".

²⁸ שעל "המצאתו" להשאר Bulb דולק בתוך התנור, התבטא הגאון האדיר מוהר"ש הלוי וואזנר שליט"א שאין זאת יותר מעשיית ליצנות מכל גזירת חז"ל של "בישול עכו"ם". ובספר "הליכות שלמה" להגאון הגדול מוהר"ש אויערבאך זצ"ל (פרק ג' תיקון המעשים ד' בהגהה 11) הביא שיחה שהיה לו עם חכם א' וז"ל: "אומר לך שיטתי בכללות ענין בישולי עכו"ם בזמננו. הנה בדורותינו נתרבו נשואי התערובת ר"ל, בפרט בארה"ב, באופן שלא היה מעולם בכלל ישראל, ובודאי שומה עלינו לחקור ולפשפש איכה נהייתה הרעה הגדולה הזאת. אכן כבר גילו לנו חז"ל להדיא שורש הדבר, ואמרו שהגורם לנשואין עם גויים ר"ל הוא אכילת פיתם וינם כמבואר בגמ'... והנה תחת שישמרו בכל עוז על גזירות חז"ל הללו הורגלו בדורותינו לחתור ולחפש אחר כל מיני קולות בזה, אשר הם ודאי נגד רצון חז"ל, וגברה המכשלה כאשר נמשכו איזה מן המורים בחז"ל להקל קולות גדולות ביותר [נראה שנתכוין למה שהקילו דסגי בהדלקת מנורת לייט בהתנור. הערת הרושם הלזו הוא במקור שם], סוף דבר אין אנו נוהרים לדאבוננו כראוי באלו הענינים, וראיה ברורה לזה הוא עצם המצב המחריד וה'טראגדיא' הלזו של נשואי התערובת, שהורו לנו חז"ל בביורו שהגורם לזה הוא בישולי עכו"ם ויין נסך... ולכן העצה היחידה לכן היא לילך מן הקצה אל הקצה ולהחמיר עד מקום שידינו מגעת... ובאמת אם יתנו אחב"י אל לבם ויבינו גודל הסכנה שיש בהקולות הללו, יתאמצו להעמיד ממונים ומשגיחים בכל מפעל ומפעל... ואם תמנעו בישול עכו"ם בין אחב"י היאים והחרדים לרבר ה', תצילו עי"ז את זרע בית ישראל הרחוקים משמירת התורה מלהטמע בין הגויים ר"ל, וגדול יהיה שרכם מן השמים, עכ"ל.

אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה
THE UNION OF ORTHODOX RABBIS
OF THE UNITED STATES AND CANADA
235 EAST BROADWAY, NEW YORK, NY 10002

בס"ד

תקנת אגודת הרבנים ע"ד מכירת בשר בשר ונבלה ביחד

הבא לקמן נדפס בספר היובל של אגודתנו משנת תרפ"ח, דף צ"א :
בעידה תרע"ז נתקבלה ההלכה לפרסם בעתונים כי הכשר אשר נתן
מאזנה רב לבתי עשי אשר המכוד בשר בשר ונבלה ביחד הרי זה
טרפה, וצריכים להרהר גם אחרי המכשר.

ובדף קי"א בספר הנ"ל נדפס :

הועידה השנתית (תרפ"ז) של אגודת הרבנים מאשרת את התקנה
דישנה כי בתי החרושת של טרפה אשר יש להם גם מחלקה של כשרה
על ידם או סמוך להם, הם אמורים ואין השנחה מעילה בהם, כי אין
אפשר להשיג שלא תצא מהם תקלות ומכשולים באיסורי טרפה ונבלה.

אנחנו הרבנים חתומי מטה מפרסמים בזה גלוי לכל, על דבר התקנה של אגודת
הרבנים מאז, שאסור לתת הכשר לבתי חרושת של בשר מעושה כשר השייכים לבעלי
בתי חרושת של טרפה, כי התקנה הזאת שנתקנה בכל חומך הדין למיגדר מילתא,
לאפרושי מאיסורא של הזיופים הרבים שנמצאו בתעשיות כאלה, הרי היא כוללת
כל מיני שייכות, חן על ידי שותפות עם מוכרי טרפות בגוף העסק, חן שותפות בכספים
על ידי „שעהרס“, „קאָרפּאַריישאַנס“ וכדומה, ואין לשום רב או ועד או ב"ד של
רבנים להקל בזה.
הכו"ח לשם האמת והצדק. ערב ר"ח אדר התרצ"ד.

נאם יוסף ראזין
אב"ד דפאסיק סגן יו"ר אנה"ר

נאם אליעזר זילבר
יו"ר אגוה"ר

ועוד רבנים מהאו בנוסחאות שונות

כ" אדר תשמ"ב

משה פיינשטיין נשא אגודת הרבנים

מודעה זו נדפסה בעיתונים בשנת תרצ"ד לפ"ק עם 53 חתימות הרבנים ונדפסה עוה"פ
לאחר חידוש תקפו ע"י הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשנת תשמ"ב, עקב הפירצה הנוראה
של "סטאר-קיי" שנתנו הכשר על קייטרינג שבעליהם מוכרים גם בשר טריפה

וזה בענין טריפות על הספינה,²⁹ ועוד ועוד, שאין כאן המקום להאריך ולפרט. הצד השווה שבכולם, כי המדובר מ"רב המכשיל" ולא מ"רב המכשיר".

ודאי יתפלא הקורא, האיך יתכן שארגון הכשרות Star-K עדיין מצליח להחזיק מעמד אחרי כל כך הרבה מכשולי "התרת איסורים" חמורים ר"ל, התשובה לכך, כי הם משתמשים בטכסיס מיוחד להוכיח שהם ה"מחמירים", ע"י שמפעם לפעם הם מפרסמים "לאסור דברים המותרים", כמו שפרסמו בתחילת חודש ניסן איסור על הבשר-עוף של G&G Poultry מחמת שהם משתמשים במלח אבן טבעי³⁰ Rock Salt ואסרו על כל האולמות והקעיטערערס שתחת השגחתו להכניס את העופות הנ"ל. ושוב לפני שבת הגדול פרסמו איסור על כל הבשר עוף של Vineland Poultry העומד תחת השגחת "התאחדות הרבנים", כי גם הם משתמשים באותו מלח של אבן טבעי.³¹

²⁹ הדבר היה לפני י"ז שנים, שנכשלו מאות יהודים שהיו על הספינה (Cruise), ביניהם מחשובי עדת באלטימור, באכילת טריפות ממש. ראביי היינמאן שהוזמן לד"ת בבי"ד של אגודת הרבנים, השיב שנכשל מחמת "אונס". על זאת השיבו לו שאין זה אונס אלא "פשיעה", כי כבר בשנת תשמ"ב פרץ לעבור על תקנת אגודת הרבנים שלא ליתן הכשר על מקום שמייצרים ומכינים בשר כשר וגם בשר טריפה, וע"כ יצא המכשול כעת מתחת ידו. תקנה זו תורה ונתאשרה בוועידת אגודת הרבנים בחודש אייר תרפ"ז וז"ל: "הוועידה השנתית של אגודת הרבנים מאשרת את התקנה הישנה כי בתי החרושת של טרפה אשר יש להם גם מחלקה כשרה על ידם, או סמוך להם, הם אסורים ואין השגחה מועילה בהם, כי אי אפשר להשיגה שלא תצא מהם תקלות ומכשולים באיסורי טרפה ונבלה", ושוב נתחדש תוקף התקנה בשנת תרצ"ד. הרב היינמאן דחאה במחי יד, באומרו שכבר מזמן פג התוקף של תקנה זו מחמת יושנה. כאשר שמע על כך נשיא אגודת הרבנים פוסק הדור הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, הזדעזע וביקש להביא אליו את התקנה הישנה הנ"ל, ולקח עט בידו ורשם בתחתיתה את התאריך של אותו היום (כ' אדר תשמ"ב) וחתם את שמו עליה לאשר ולקיים שזאת התורה אינה מוחלפת. עי"ע שר"ת אגרות משה י"ד ח"ג סי' י"ח וז"ל "איכא תקנה קבועה, שבמקום שמוכרין גם בשר נבלה וטרפה, לא רק שהקצבים המוכרים עצמן אינם נאמנים, אף אם הם יהודים כשרים ונאמנים, אלא אף כשיעמידו שם משגיח ירא שמים תמיד, לא יועיל ואין יכולים ליקח שם בשר כשר", עכ"ל.

³⁰ שכ"ק האדמ"ר מסאטמאר זצ"ל דרש שיקפידו למלוח דוקא בו, לא רק לפסח אלא גם בכל השנה, וכן פסק הגאון הפוסק המובהק בעל "משנת יעקב" אבד"ק קאפיש זצ"ל (ח"ג בהערות וחודשים על שר"ע י"ד סימן ס"ט, שסיים שם ע"כ יראו ליקח המלח שלא נעשה בו שום דבר, וכן הסכימו הרבנים פה וגם הגה"ק מסאקמאר (שליט"א) [זצ"ל] בירר להלכה שיש חשש בהמלח [המבושל] למלוח בשר להוציא דם.

³¹ בעוד שהעופות "Galil" שתחת השגחתו הנשחטים במשחטת עמפייער, הם עצמם משתמשים לפסח גם באותו המלח הטבעי זה מכמה שנים. אך כנראה שהרב היינמאן בהשגחתו לא ידע מזה, כי הרי לא פרסם איסור את העופות "גליל" שלו.

אוי לאותה בושה, כי איזה "רב מכשיר" אינו יודע, שבספרי הפוסקים ישנם החוששים למלוח בשר ב"מלח המעובד והמבושל", והנה עתה בא הפכפך זה והופך את הקערה על פיה ושואל "כיצד מאסרין את המלח" - לאסור את המלח שבו השתמשו חכמי הש"ס והשו"ע והפוסקים שבכל הדורות.³²

אכן, זהו סוד הצלחת קיומו, כנאמר בהוידי הגדול של רבינו נסים, "את אשר התרת אסרתי ואשר אסרת התרתי", שכנראה אלו שני החטאים לפעמים תלויים הא בהא, כי כדי ש"רב" יוכל להיות מתיר איסורים, נצרך מזמן לזמן גם לאסור דברים המותרים, וכך מצליח להוליך שולל תמימי לב.

אבל עיקר העיקרים שעליו ידו כל הדוויים, שבימינו מתרחשת מהפכה נוראה, בו מחזירים את מעמד הכשרות למצב השפל והירוד שהיה לפני ששים שנה ויותר, ובאם חלילה דבר חמור כזה יעבור בשתיקה, אזי חוזרים אנו לה"טריפה'נע אמריקא" וכל ההישגים החשובים בשטח הכשרות וההידור ילכו לטמיון ח"ו.

אין זאת אלא מעשה שטן בעוה"ר. על כן ידע הקהל ויבדוק כל "חותם כשרות" בטרם מכניס איזה מאכל לפיו, וביותר מאכלי בשר, לראות אם ה"רב המכשיר" ידוע למזכה הרבים, או חלילה ל"רב המכשיל" את הרבים. וכאומרים ז"ל עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו, יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו.³³ והשי"ת ישמרנו ויצילנו לבל נכשל ח"ו במאכלות אסורות, אשר כל יסוד קדושת ישראל תלויה בזה.³⁴

³² יעויין באורך ב"דרכי תשובה" סי' ס"ט ס"ק ע"ד.

³³ תנא דבי אליהו רבה כו, ובכתובות קד. בתוס' ד"ה לא נהנתי.

³⁴ כפי שסיפר כ"ק האדמו"ר ממונקאטש שליט"א באסיפה עם הרבנים המכשירים, ששמע מפי כ"ק האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל, שהסיבה מדוע עד לפני יובל שנים באמעריקא יצאו מה שיצאו רבבות מישראל לתרבות רעה ונטמעו בין הגויים ר"ל, היה רק מטעם מצב הכשרות המופקר כידוע. והא ראייה, שברוב העיירות במדינת הונגריא, אף שברובם לא היו ישיבות, עכ"ז נשמרה גחלת קדושת ישראל בטהרתה, וכל זאת רק בזכות העמידה בתוקף ועוז על טהרת משמרת הכשרות. ועי"ע כעין זה לעיל בהערה 20.

תשובת תלמידי הרב יאקאב שליט"א

אל ראביי היינמאן וד"ר פולאק מארגון סטאר-קיי
על דבר פנייתם להשו"בים לחזור לעבודתם

בס"ד, פסח שני תשס"ד

להתוודע ולהגלות

שהרב אליעזר יאקאב שליט"א הוא רב גדול מאוד בעניני שחיטה ובדיקה וניקור, וחיבר ספרים יקרים בסכמת כל גדולי ישראל, והם "שיח יצחק וילקוט אליעזר", נוהג כצאן יוסף", כמאתיים גליונות "משמרת הכשרות", "רב תבואות בכוח שור", ועוד ועוד.

כל פוסקי הדור המפורסמים, ואף מדור הקודם, הוקירו אותו על רוב פעולותיו. יש לו הסכמות מכל גדולי המנקרים מדור הקודם, ושמו הטוב נודע אצל גדולי הדור, כגון מרנן ורבנן הגאונים הגדולים הרב אלישיב שליט"א והרב וואזנר שליט"א, וכן כל ארגוני הכשרות הבד"צים בעולם רואים בו איש המורם מעם בנושאים אלו.

הרב יאקאב שליט"א הוא דמות יהודי מיוחד במידות טובות בעל לב טוב, הוא הקים דור שלם של יותר ממאה שו"בים ת"ח יראים ושלמים מפורסמים, העובדים בכל מערכות הכשרות בארץ ישראל ובח"ל.

הרב יאקאב שליט"א מוציא לאור גליון בכל שבוע הנקרא "משמרת הכשרות" מלא ידיעות והבנות בשחיטה וניקור ובדיקות. הוא הגבר אשר הקים את קהילת השו"בים בהארטלי איובה והיה הרב שלנו בכל הענינים.

הנה עד ש"סטאר-קיי" הגיע לשם היה הכל שלום ושלוה והקהילה פרוחה יחד עם הבית מדרש והת"ת והמקוה טהרה למשפחות, ובודאי טוב עשה הרב יאקאב שלא רצה לתת הכשר לגוי, כפי ששמע מגדולי ישראל שאסור לתת הכשר לגוי, היות שהסטאר קיי רצו לתת ההכשר לגוי לכן יצא הקצף עליו.

כמובן שהגוי והרב היינמאן וד"ר פולק יחד עשו את ההחלטה הזאת להוציא משם את הרב יאקאב. זאת הבינו כל השוחטים, על כן עשו השוחטים החלטה שאסור לעבוד שם תחת ממשלת הגוי כלל וכלל ויצאנו משם במסירת נפש ממש, ואנו מרגישים כי הקדשנו בזה את שמו של הקב"ה ברבים לא לתת כשרות הבשר תחת גוי ורב הכפוף לגוי.

ויש עוד הרבה לכתוב על הענין של השגת גבול*, פשרות בכשרות, כפיה על השוחטים, וכו' וכו'.

אין לנו ענין לעבוד בכל מקום שהוא תחת השגחת הרב היינמאן, ואל יעשה עצמו כתמים שקורא אותנו חזרה. הננו חוזרים ואומרים לכם סטאר קיי, שאין לנו ענין לעבוד תחת הגוי ותחת רב הנותן הכשר לגוי. כל המכתב שפרסמתם הוא ערמימיות גדולה לשבש את האמת, ואי"ה האמת תנצח.

אשריך רבי יאקאב שליט"א שנתפסת על דברי תורה ועל קדושת הכשרות, לקיים בנו והבדלתם בין הטמא ובין הטהור. וקיבלנו, מי שיכול להבדיל בין ישראל לעמים יכול להבדיל בין הטמא ובין הטהור, ומי שנכשל בזה יכשל ומכשיל בזה.

בשם כל הששים השו"בים

יהודה פריינד

דוד משה פרידמאן

נב. ענין השגת גבול שהזכרנו, אין כוונתנו מצד היזק פרנסתינו גרידא, אלא לעורר דעת אלו הסומכים על הכשר הסטאר קיי, שעפ"י המפורש בפוסקים יש לחשוש מאוד על השחיטה של הרב היינמאן שהוא (לפחות ספק) "נבילה", עיי' שו"ת "בית שלמה" ח"ב יו"ד סי' י"ח, שהביא בשם תשובת בעל התניא ששו"ב המסיג גבול רעהו נקרא רשע, ומבואר שם שיש לאסור שחיטתו משום זה לבד. וכן בשו"ת דברי חיים ח"א יו"ד סי' ט, דבמקום ששוחטים מוחזקים לשחוט, אסור לשום שו"ב להשיג גבולם, והמשיג גבול מקרי רשע ואסור ודאי לאכול משחיטתו. ושם ח"ב סי' כ' פסק הדברי חיים דהעובר על זה נקרא גזלן וחשוד לאותו דבר מפני תאות ממון, ולכן שחיטתו נבילה והאוכל משחיטתו כאוכל נבילה. וכן פסק להלכה פוסק הדור דארה"ב הגאון הגדול בעל אגרות משה זצ"ל (חלק חר"מ ב סימן מ) בענין דומה לעניינינו, על רבנים שהחזקו להיות משגיחים בבית מטבחים ואנשי השגחה אחרת מנסיים ע"י כפיה והוצאת ש"ר להעבירם, דהדבר פשוט וברור שאיכא איסור השגת גבול אף בדברים שלא קנו ממש אלא בהבטחה וכדומה וכ"ש בדברים שנקנו שהוא גזל ממש וענין הרב במקום שנותן השגחה הוא קנין למשרה ההיא לא רק כדין פועל אלא גם יותר מזה. ומסיים שם שאם תקבל אותה השגחה איזה בית מטבחים מאיזה רב המכשיר באופן הכרח ע"י שם רע וע"י כפיה כנזכר לא יוכר הכשר בית מטבחים ההוא בשום אופן. על כן הזכרנו במכתבנו נקודה זו של השגת גבול, כדי להעיר תשומת לבם של קהל ועדה מישראל, שעד שלא יתברר משפטו של הרב היינמאן והסטאר קיי בבי"ד כשר, חל על הבשר שלהם ספק "נבילה", ושארית ישראל היראים והחרדים אף מצ"ט שערי היתר, ודאי ידעו את אשר לפניהם. הנ"ל.

אגרת השו"בים הגולים

במכתב זה רצוננו להביע מעט מרחשי עומק לבבנו הכואב על השתלשלות האירועים בתקופה האחרונה בעיר ווינדאם מיניסאטע ובהארטלי אייווא בקהילת "אהל שלום צבי" בשחיטת אינטערנעשיונאל גלאט. ונקדים לבקש מאת נורא עלילה שלא נכשל בלשונונו ושלא תצא שגגה מתחת ידינו. ואף אם ישמעו קצת דברים קשים וחריפים, נקוה כי יובן כאבנו הגדול.

אנו השוחטים והבודקים המסגירים והמנקרים עבדנו עד עכשיו במקום הנ"ל שהוקם לפני כ"ב שנים ע"י הרבני הנגיד ר' יוסף לייב חיימוביץ ובנו ר' אברהם יעקב הי"ו בעלי המפעל 'אינטערנעשיונאל גלאט', שמצאו להם מקום הגון לעבודת הקודש הזאת תחת השגחת הרב הגאון ר' שלמה צבי שטערן שליט"א אב"ד דעברעצין. וביד"צ 'משמרת למשמרת' הלא הם הרבנים הגאונים הרה"ג ר' יצחק שטיין שליט"א ראב"ד קארלסבורג. והרה"ג ר' יצחק אליעזר יאקאב שליט"א ר"כ אהל שלום לש"ב וניקור ורב ביהמ"ד תבואות שור. והרה"ג ר' יעקב זיידא שליט"א דומ"ץ ויז'ניץ ווילאמסבורג.

בזמנו נשלח הרה"ג ר' יצחק אליעזר יאקאב שליט"א לבדוק את המקום הנ"ל ולראות אם הוא מתאים מבחינת כשרות. שיהיה הכל בשיא ההידור וההקפדה.

מחשבה רבה ועבודה קשה ומאומצת נתלו וקדמו לפתיחת המקום, ספיקות רבים וחששות היו איך יוכלו יהודים יראי שמים חסידים ואנשי מעשה המקפידים על קלה כבחמורה לשהות במקום מרוחק מקהילה יהודית מסודרת. אם מבחינת בית מדרש, מקוה, אוכל כשר, חינוך, שיעורי תורה, ובכלל אווירה יהודית חרדית כמסורת ישראל סבא, תוך עמידה על קוצו של יו"ד ללא שום פשרות עקב האילוצים הנובעים משהיה במקום מרוחק שכזה.

גם הכנת המקום וקביעת הסטנדרטים עם הגויים בעלי המפעל המקומי, מבחינת כשרות הן בשחיטה, הן בניקור או בהשגחה, מאות בקשות ושינויים בסדרי המפעל הוגשו לבעלים המקומיים בכדי שיהא הכל בשיא הכשרות וההידור ללא שום חשש. ועוד נרחיב בזה בהמשך הדברים.

הרבנים המכשירים הנ"ל שהרגישו את גודל האחריות המוטלת כאן על שכמם, ידעו בבירור וקבלו החלטה שלא ישתקעו במקום ההוא אלא אם יעלה בידם ליצור במקום זה קהילה בנויה ומסודרת על כל המשתמע מכך שתאפשר לאנשים השוהים שם לחיות חיי רוח לצד עבודת הקודש המתבצעת במקום. בעצה אחת עם גדולי הדור שעמם נועצו ובברכתם הטהורה, בד בבד עם הרבה תפילות להיושב במרומים שיצליח את חפצם נפתח המקום. כשמיד ביום הראשון הוקם בית מדרש מהודר ומרווח, מקוה טהרה, ומקום חינוך לילדי האברכים ששהו שם עם משפחתם. כאשר

גם מן הצד הגשמי נתנו משפ' חיימוביץ שיחיו את מלוא הסיוע והעזרה בכדי להקל בכל מה שאפשר על השהיה הממושכת במקום.

כמו שבבניית המערכת מבחינה כשרותית והלכתית לא הקלו והעמידו סטנדרטים גבוהים מאוד, אותה מידה נמדדה להאברכים שביקשו לבוא שמה, על כל אחד מהם ביררו הרבנים האם יראתו קודמת לחכמתו, האם הוא מאיר פנים לזולתו, האם הוא מקפיד על קלה כבחמורה, כך שזכינו ב"ה וחפץ ה' ביד הרבנים הצליח לבנות ולהקים קהילה קדושה מאורגנת ומסודרת נאמנה לה' ולתורתו. בכל שבת ושבת לבד היו מתקיימים חמשה שיעורי תורה, בגמ' ובהלכה ומילי דחסידותא.

כל אחד ואחד ידע שעל אף שהוא עובד ועמל קשה בכל יום עליו להכנס לבית המדרש לעת ערב ולקבוע עתותיו לתורה. לא פעם היינו נשאלים על ידי הרב המכשיר הרה"ג ר' יצחק אליעזר יאקאב שליט"א האם יש לנו חברותא האם יש לנו שאיפה לגדול ולהתעלות בתורה, דברים שאינם נהוגים בשום מקום בעולם שהרב המכשיר מרגיש אחריות ומשא לקדם כל אברך ברוחניות ובגשמיות באופן אישי. הרגשנו תמיד כי גם בדברים שהם מעבר לעבודתינו אם ברוחניות ואם בגשמיות יש מי שנושא בעול ויש מי שעל שכמיו הוא נושא את קשיינו ואת לחצינו. ודאגתו נתונה למצב האברכים ולהרגשתם. ובזכותו נוצרה במקום קהילה מגובשת לכל דבר. בימי השובבי"ם וכן בשאר ימות השנה היו באים רבנים חשובים למסור שיעורים בהלכות הנחוצות, ולחזק את האברכים, כנהוג במקום מגורים רגיל בין יהודים. אך במקום כזה לפעמים נוצרת הזנחה ואכמ"ל (ולא באנו חלילה להטיל רפש באחרים אלא להעיד על עיסתינו) לא נחסך ממון ושום טורח על מנת לספק לאברכים את הנצרך להם.

בל נכחש כי דברים אלו אין לזלזל בהם ומי שעוסק בתחום זה יודע עד כמה רבה המכשלה ועד כמה קשה להחזיק ולהתחזק ביראת ה' במקום כזה כמו שיושבים בבית על מי מנוחות. העידו בפנינו אנשים המצויים בתחום הזה ושהיו בהרבה צוותות ומקומות שחיטה בכל העולם, ואמרו כי אין בדומה לזה מקום שהבעלי בתים מספקים לאברכים את כל צרכי הקהילה המתבקשים שמטבע הדברים אינם בנמצא במקום מן הסוג הזה. לא פעם שמענו מפי הרבנים המכשירים ה"ה הרה"ג ר' שלמה צבי שטערן שליט"א והרה"ג ר' יצחק אליעזר יאקאב שליט"א והרה"ג ר' יצחק שטיין שליט"א והרה"ג ר' יעקב זיידא שליט"א, כי כל המפעל האדיר הזה אינו שווה אם אברך אחד יפול קצת ממדרגתו הרוחנית ואפילו באונס.

ושוב אבהיר ואומר כי חלילה לא באנו לזלזל ולקבוע מה קורה במקומות אחרים אך לא עת לשקוט ולייפות הדברים, האמת צריכה להאמר, ההצלחה עד היום והסייעתא דשמיא שזכינו לה בענייני הכשרות היתה רק בזכות השקעה בצד הרוחני

שלא פחתה מההשקעה בצד הגשמי. ומי שעוסק בתחום יודע על מה הדברים אמורים. עד שבא אותו אחד ועשה מה שעשה ובהמשך הדברים נעסוק בזה.

גם בעת עבודתנו במפעל ידענו תמיד וידעו הגויים כי כל בקשה וכל ציווי של אחד המנקרים או המשגיחים והשוחטים מתבצעת מידית על צד היותר טוב ללא שום התחכמות ובכל הכבוד הראוי. כל היהודים שעבדו שם היו זוכים ליחס מכובד, ידעו שהרבנים עושים עבודתם נאמנה.

ואם שאול ישאל מה רבותא בכל זה? על כך נענה ונאמר כי לא עוד. כל המפעל הגדול הזה נהרס במחי יד. זה כשנתיים ויותר מאז בא 'רב מבולטימור' (ראש ארגון הכשרות STAR-K) שהרס והשחית כל חלקה טובה, וקלקל את האימון ויחסי העבודה המצויינים שהיו בין הגויים ובין בעלי 'אינטרנשיונאל גלאט'. מאז כל בקשה נענתה בזלזול, כל פניה בנושא כשרות מצידנו העובדים במקום לא נענתה ולהיפך התקבלה בחשדנות ובחוסר אימון. [נדגיש כי אין אנו נכנסים לנושא העסקי שהיה בין הבעלים שבזה אין לנו שום שייכות. אך יכולים אנו להעיד ממה שראו עינינו וחווינו בעת עבודתנו שם.]

אם קודם שבא הארגון הנ"ל ידעו הגויים שבקשה מצידנו הינה דבר קיומי שנוגע ישירות לכשרות הבשר. הרי שאחר כך היה צורך לערב בכל דבר את הרב המכשיר **הרב יאקאב שליט"א** ולהתווכח ולשבוע מרורים עד שהושג כל דבר. האוירה שהיתה במקום וקשרי העבודה המצויינים, נעכרו.

כל מי שמצוי בדבר יודע, כי מדי יום ביומו מצויים במפעל דברים שהמשגיח או המנקר וכל העובדים צריכים לתת עליהם את הדעת, ולהשגיח בעינא פקיחא לבל יהיה שום מכשול חלילה. ומאז שנכנס הארגון הלז והסית את הגויים נגדנו, הכל למען בצע כסף, הרי שעבודתנו קשתה עלינו שבעתים.

כל יום היו האחראים שומעים מהגויים עלילות חדשות אשר לא שערום אבותינו. ביניהם עניינים שהם בגדר מסירה ממש ר"ל, והכל בשאט נפש, מבלי מקום לטענת שוגג ותם, כי דברים אלו תוצאותיהם ידועות מראש לכל בר דעת, מה עלול לקרות אם אומרים לגוי דבר מסוג הדברים הללו, ומי מדבר מקלקול פרנסה ולקליחת פתם של הרבה משפחות ישראל מפייהם ממש.

ידוע לכולם הכרוז שנתפרסם לפני כמאתיים שנה, והתקנה שנתקנה אז ש'לא יעמוד בעל השור אצל שורו'. היינו שלא יהיה לבודקים ולשוחטים ולכל העוסקים במלאכת הקודש שום קשר עם כל מי שיש לו איזה 'אינטרס' של ממון בבשר. וחתמו על כך בזמנו כל גדולי הדור וביניהם הגאון בעל הישועות יעקב זצוק"ל והרה"ק מאפטא זצוק"ל והגאון הבית אפרים זצוק"ל ועוד הרבה גאונים וצדיקים נבג"מ. דבר זה נתחדש בימינו ע"י הבי"ד 'משמרת למשמרת'. במפעלינו ידע כל אחד שבא לעבוד כי גם אם יש איזה בקשה אל הבעלי בתים, הרי שאין בשום אופן לדבר עמם, ויש לפנות אך ורק אל הרבנים והם יטפלו בזה. דבר זה הוא מיסודי הכשרות

ולכך נתקנה תקנה זו כדי לאפשר לבודקים ולשוחטים לעשות עבודתם נאמנה בלי משוא פנים ח"ו. ובכל הדורות עד ימינו הקפידו כולם על כך במסירות נפש.

וכאן הבן שואל, איך יכול "רב בישראל" לשתוק בשומעו על דבורי חברו עם הגוי, שאילו היו מורידים ממשכורתם של הבודקים אזי בודאי היה יוצא יותר גלאט ה"י. או שאם היו עומדים על השוחטים ומודדים את משכורתם אזי גם הנבילות היו נהפכים לכשר ר"ל. ועוד הרבה דברים מן הסוג הזה שנאמרו על ידי אנשים מזרע אברהם יצחק ויעקב. דברים כאלו שמענו במו אוזנינו ועם זאת התמודדנו לאחרונה מדי יום ביומו בעת עבודתינו. אם פעם ידע הגוי ששחיטה ובדיקה הם דברים ששייך ליהודים ולהם אין שום הבנה בזה, הרי שבתקופה האחרונה ידע הגוי לבוא ולומר לשוחטים ולבודקים איך לעשות ומה לעשות וכולי וכולי.

כל הדברים האלו הרסו עד היסוד את החומה שביצרו הרבנים בדי עמל. ופגעה אנושות ביכולתנו לעשות את עבודתנו נאמנה ככל דרישות ההלכה. לא פעם ולא פעמיים בתקופה האחרונה נתקלנו בסירוב מצד הגויים לבצע דרישות מסויימים שהקפדנו עליהם במשך כל השנים, בידעם שהרב הזה מבולטימור גם הוא רב גדול וגם הוא יודע הלכות ובכל זאת הוא מתיר את הדבר גם מבלי אותם הדרישות.

עד שלא נותרה הברירה ביד הרבנים המכשירים אלא להחליט כי אין אפשרות להמשיך בצורה כזו. ועל אף שפרנסתם של כשישים משפחות מוטלת כאן על כף המאזניים, אין צל של ספק שהגיע הזמן שעל כגון דא נאמר 'עת לעקור נטוע'. כך נסתם ביום אחד הגולל על קהילה קדושה ומפוארת, שישים משפחות נזרקו אל הים הסוער בלי פת לפיהם ולטפם. בלי לראות פתרון מעשי באופק. הכל פרי מעלליהם של אנשים שבעבור בצע כסף לא בחלו בשום אמצעים והרסו והחריבו כל מה שנבנה בעמל וביגיעה רבה במשך שנים ארוכות.

כל זה כתבתי מרוב כאב על מה שהיה ואיננו. אולם זאת נחמתנו, כי קידשנו שם שמים ברבים בהחלטתנו שלא לעבוד תחת רב הנתון לשליטת והשפעת גויים אשר נתן ידו לשותפות המחריבה ומהרסת כל חלקה טובה.

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו שלא שם חלקינו כהם. ועל זה באנו על החתום על כל מה שכתבנו לעיל הוא אמת לאמיתה.

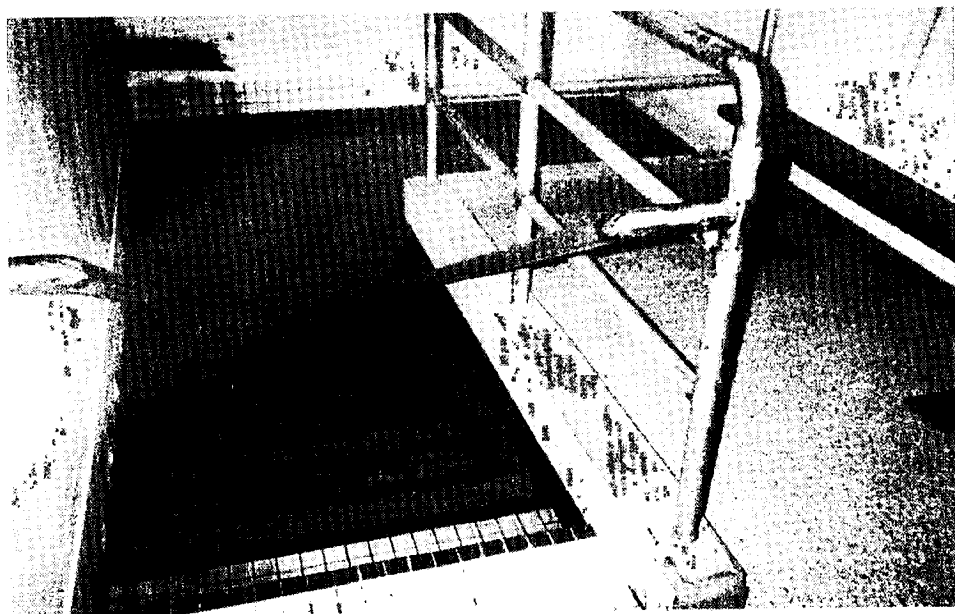
**אייר תשס"ד פה עיה"ק ירושלים מלפנים בהארטלי אייווא
בשם כל השו"בים, הבודקים והמנקרים**

חיים מאיר פריעד, שו"ב

מקוה טהרה לנשים

המקוה בין כותלי בית המטבחים בווינדאם מיניסאטא

ביקור הרה"ג שמואל פירסט שליט"א משיקאגא ליד הרב יאקאב

הרב יאקאב שליט"א במרכז זלימינו הרב צבי ארי' ביקסענשפאן הי"ו
מחשובי תלמידיו של כ"ק אדמור"ר מסאטמאר זצ"ל המשמש כ"בודק פנים"

הרב יאקאב שליט"א ב"יום עיון" למנקרים, קצבים,
ולהרבנים המכשירים בעיר מאנטריאל

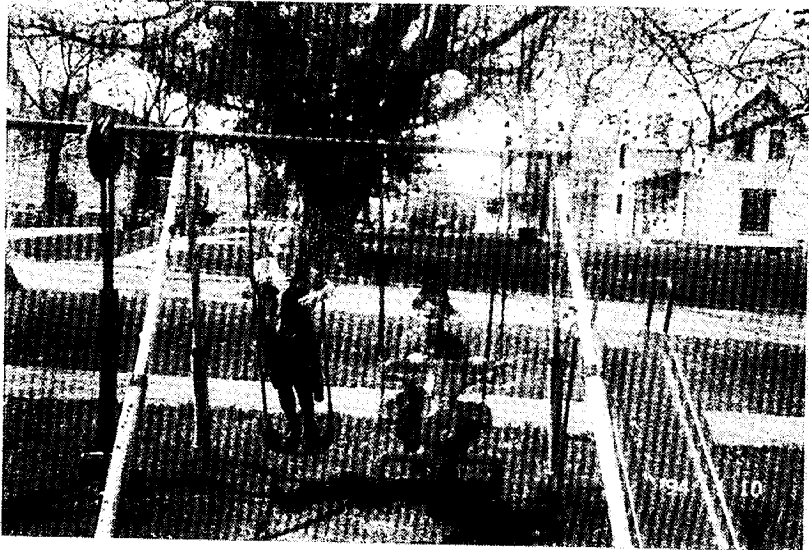

הרב יאקאב שליט"א מראה את שיטת הניקור המהודר
להרה"ג רבי יחיאל מאיר כ"ץ שליט"א אב"ד זשיבוי במאנטריאל

אף הם בין הגולים

מסיבת חנוכה לילדי חמד בק"ק הארטלי

ילדי השו"בים בהארטלי